

156. TÁLAS.
CSIK-SZT-MÁRTON.

NAGY LÁZÁR FÖLVÉTELE.

PÁLYÁZATOK.

A kereskedelemügyi miniszter

állami érmével együtt kiadandó oklevélnek tervrajzára hirdetett pályázat április hó 18-án járt le. Beérkezett 13 tervezőtől 15 pályamű. A bíráló bizottság április hó 20-án tartott ülésén abban állapodott meg, hogy a 600 koronás pályadíj kiadását nem javasolja, ellenben ajánlja, hogy, mint viszonylag legjobb művet, a kereskedelemügyi miniszter Helbing Ferenc pályaművét vásárolja meg. A kereskedelemügyi miniszter e javaslatot el is fogadta és megbízta a társulatot, hogy szűkebb pályázat útján szerezze be a kívánt oklevelet.

A képkeret-pályázat eredménye.

A Könyves Kálmán r.-t., mint annak idején jelentettük, a M. Iparművészeti Társulat közvetítésével pályázatot hirdetett egy művészi képkeretre. A pályázat bíráló bizottsága (Fittler Kamill elnök, Szinnyey Merse Pál, Révai Ödön, Telcs Ede és Györgyi Kálmán) április hó 6-án tartott ülésén az I. 150 koronás díjat Vágó Dezsőnek, a II. 100 koronás díjat Weszely Vilmosnak ítélte oda s megvásárolta Petrányi Miklós pályaművét. A pályázaton 24 tervező 33 pályaművel vett részt. Valamennyi pályamű április hó 12-ig látható volt az Iparművészeti Múzeum könyvtárában.

KÜLÖNFÉLÉK.

Ráth György özvegyének kitüntetése.

A király özvegy Ráth Györgyének, emberbaráti téren kifejtett jótékony működése és a hazai művészeti gyűjteményeket gazdagító áldozatkészsége elismerésül a II.-od osztályú Erzsébet-rendet adományozta.

Itt jegyezzük meg, hogy a nemeslelkű úrnő nemcsak a leltár szerint átadandó tárgyakat bocsátotta már az állam tulajdonába, hanem a magántulajdonát képező évszázados értékes csipkéekkel, papí talárokkal, szövetekkel díszíti, becézi napról napra a termekben levő bútorokat, virágtartókat.

Művészi falfestmény pajztepemben.

A bajai állami tanfőképző rajztanárának Éber Sándornak festményét mutatjuk be a 134. oldalon, mely az intézet rajztermének egyik falát díszíti. Megszívlelni való példát látunk Éber tanárnak törekvésében, mellyel művészi dísszel akarja eltüntetni a iskolafalak ridegségét s ezért örvendénénk, ha rajztanáraink a példán

felbuzdulva — esetleg tanítványaik közreműködése mellett — szintén megpróbálkoznának rajzterméik művészi díszítésével.

Újabb halasi csipkék sorozatát mutatjuk be a 145—148. oldalakon, melyek Dékányi Árpádnak a milánói kiállításon levő kollekciójából vett szemelvények. Az általános nemzeti felbuzdulás, melyet az új korszakkal közéletünk minden terén tapasztalunk, végre szalonképessé tette Magyarországon a külföldön nagy hírnévvel bíró halasi csipkét, olyannyira, hogy főrangú hölgyeink egymással vetélkedve halmozzák el a halasi műhelyt megrendeléseikkel. E helyen említjük, hogy közelebb már egy új fajta magyar csipke kerül forgalomba, a solti csipke, melynek tervezője szintén Dékányi tanár. Készítik pedig az ottani körjegyző feleségének vezetése mellett a solti parasztlányok, számszerint ötvenen.

Tóvárosi Fischer Ignác. A hazai iparművészetet április hó 13-án érzékeny veszteség érte Tóvárosi Fischer Ignác halálával, aki úttörő munkása volt a hazai kerámiai iparnak. Majolika-gyárát, melyet ő alapított, kiváló szakértelemmel vezette s az e téren számos sikert és általános elismerést aratott. A M. Iparművészeti Társulatnak alapító tagja s mintegy húsz éven át egyik legbuzgóbb választmányi tagja volt. A M. Iparművészeti Társulat közgyűlése a halálával megüresedett választmányi tagsági helyet fiával, tóvárosi Fischer Emillel töltötte be.

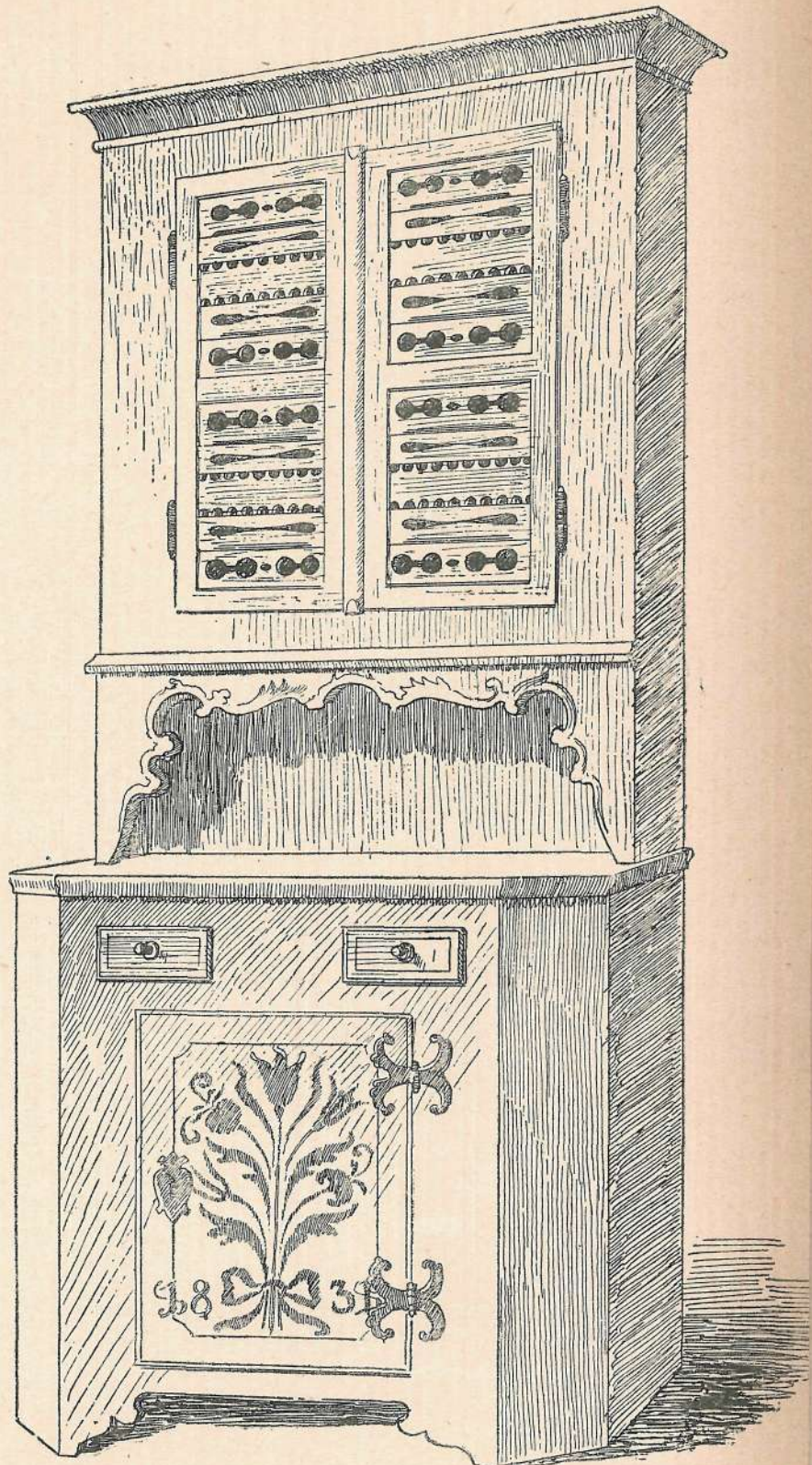
Székely népies bútorok és egyéb holmik. Nagy Lázár iparrajziskolai tanár a M. Iparművészeti Társulat

megbízásából az 1906. évi nyár folyamán, a loki csángók földjén, Csík megyében tanulmányútát tett avégből, hogy az ottani népies bútortípust és népművészetet tanulmányozza s úgy ezekről, valamint érdekesebb népművészeti munkákról rajzokat készítsen. Nagy Lázár tanárnak e tanulmányútja alkalmából készített rajzaiból e füzetben közlünk szemelvényeket, melyek részben a törzsökös régies formákat tüntetik fel, részben pedig mutatják, miként alkalmazza és alakítja át a nép az úri formákat a maga ízlése szerint.

Az új zeneakadémia homlokzatának domború műve. Az új zeneakadémia-

nak homlokzatát a tervező építőművészek, a földszint és első emelet magasságban, domborúműves frízzel kívánták ékesíteni. Ez ékítménynek megtervezésére és kidolgozására Telcs Ede jeles szobrászunk szólított föl, ki fényesen megfelelt földadatának.

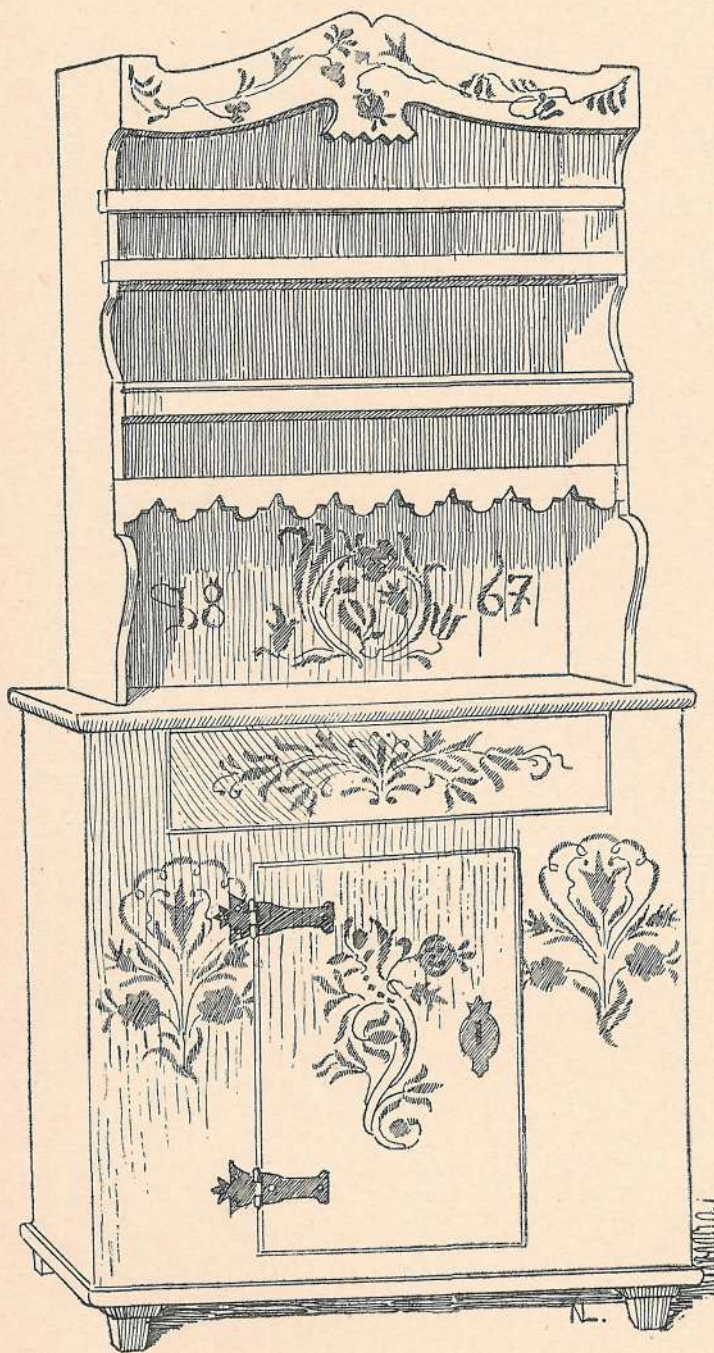
Hogy a rendelkezésére álló fríz magasságában díszítménye az épület mértékével összhangzatos legyen, annak motívumaitul gyermekalakokat választott, melyeket azután az egyéb építészeti tagozatokkal különböző hosszúságokra osztott frízben különbözőképen csoportosított.

157. ALMÁRIOM.
KÉSZÜLT 1837-BEN.

NAGY LÁZÁR FÖLVÉTELE.

Eszméje az volt, hogy a rendelkezésére álló hosszúságban a zenének négy nagyobb korszakát: az antik, a középkori, a rokokó korbéli és a modern zenét ábrázolja. Az építészeti tagozás következtében a középkori és a rokokó zene egy-egy hosszabb frizdarabot, az antik és a modern zene pedig két-két rövidebb frizdarabot tölt ki.

158. TÁLAS.
CSIK-SZT-SIMON 1867-BŐL.

NAGY LÁZÁR FÖLVÉTELE.

A művész az antik zene két motívumában a heroikus és pásztor-zenét ábrázolja. A középkori zenében az egyházi ének és az orgona viszi a főszerepet. A könnyűvérű rokokót a tánc és a szerelmes idyll mutatja be, míg a modern zenét a komoly kamara- és a nagy instrumentális zene képviselik.

A kompozíció rendkívül bájos, a kivétel fényes. Az ember nem tud választani, hogy az alkotás komolyabb részeinek vagy pl. a rokokó-kor kecses könnyűségének adja-e oda a pálmát. Az igazság az, hogy a kompozíció a maga egészében érdemli azt meg.

A fríz magassága 1.60 méter, anyaga félkemény fenesi kő.
K.

Magyar fejfák, bálványfák

és népies díszítmények rajz-sorozatát mutatjuk be a 150. lapon, melyeket az orsz.

Míntarajztanoda és rajztanárképző két derék növendéke Fábíán Gyula és Novák József Lajos nyári tanulmányúttjuk közben készítették.

KIÁLLÍTÁSOK.

Karácsonyi iparművészeti kiállítás.

A M. Iparművészeti Társulat a napokban küldte szét az idei karácsonyi kiállításra szóló felhívását. A felhívás szerint a társulat különös súlyt helyez arra, hogy a kiállításra kerülő munkák eredeti, jó tervrajzok vagy minták után készüljenek, a jogosult művészi igényeknek megfelelően és technikailag is kifogástalanok legyenek. Sablonos munkák, vagy meglevő dolgoknak egyszerű utázmatai ki vannak zárva.

Azoknak a kiállítóknak, akik egész szobaberendezéseket akarnak kiállítani, gondoskodniuk kell a berendezések összes tartozékairól, úgymint csillárról, függönyökről, szőnyegekről, fali kárpitról vagy fali festésről, dísztárgyakról stb., mert a kiállításra ezúttal kizárólag teljesen és egységesen kiképzett és a kiállítás általános keretébe beilleszthető berendezéseket fogad el a társulat. Ki van zárva tehát az, hogy például valaki egy szobának csak bútorzatát állítsa ki anélkül, hogy egyúttal annak megfelelő művésziesen megoldott keretéről és egyéb tartozékáról is gondoskodnék. Ily feltétel mellett természetesen kiállítókként szerepelnek mindazok a tervező művészek és műiparosok, akik a teljes berendezés előállítására egymással szövetkeztek.

Hogy pedig a társulat idejekorán tájékozódjék, hány és mifajta berendezést kell elhelyeznie, szükséges, hogy az illető kiállító a szoba helyszínrajzát, bútorzatának és minden tartozékának tervrajzát f. évi június hó 20-ig a társulatnak beküldjék, hogy abból az illető berendezés